

Текста е част от книгата "Опит за евхаристийна антропология" (ΔΟΚΙΜΙΟ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΚΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑΣ, ΠΡΕΣΒ. ΜΙΧΑΗΛ ΣΠ. ΚΑΡΔΑΜΑΚΗΣ, Εκδόσεις ΤΗΝΟΣ)

Част 1

Цялата величествена реалност на дошлите и бъдещи вечни блага, които украсяват евхаристийната Трапеза, където всеки вярващ на всяка Литургия извършва и се радва на собствената си Пасха, на влизането във възкресения ден, осъществявайки истинския човек в истинския Бог, не е някаква далечна или недостъпна, обикновена свещена област. Тя е потвърждението, че Бог слиза при хората, за да се издигнат при Бога, дело на изпълнено с болка човеколюбие, което означава, че Бог е поискал да доведе човека повторно при себе си, като го съсредоточи в Своето тяло и го насади в Църквата на Своята Евхаристия. В Божествената Литургия всички инициативи и действия принадлежат на Бога и човек трябва да отхвърли и да се отрече от всички онези свои инициативи и действия, които го правят враг и противник на Бога. Божественото Причастие е дарът, който изисква нашата абсолютна свобода.

Но какво означава тази свобода, или ако искате, как да участваме истински в есхатологичната, Тайна Господня Вечеря? Коя е нашата одежда или по-скоро дреха на душата, за да седнем на евхаристийната Трапеза, бидейки избрани сътрапезници на служещия Господ, участници на живота на Царството, на живота, който е победил и разрушил смъртта, и който е безкрайно по-велик и по-могъщ от историята и човека? С други думи, кой човек е "достоеен за тази чест и дар" на приемането на тялото и кръвта Христови, чрез което Христос пребъдва в нас и ние в Него?

Говорихме по-рано за изповедта и поста в "подготовката" на верните за Божественото Причастие. Въпросът обаче е по-обширен и определено духовен, засягащ цялото човешко съществуване в неговото пълно бодърстване за една среща, както това е изразено в божественото Причастие, където се отсъждат и изследват всички неща за човека. За да повярва или да стане вярващ - и това е общението с Христос - човек първо преминава през своето кръстно разпване и смърт, т.е. той трябва да се отрече от всичко, което не е Христос и всичко, което не е човекът в Христос. Да бъде напълно гол пред Този, Който стана гол, за да ни облече в първата одежда. Да бъде гол, да пристъпва с празни ръце, за да ги напълни с даровете на Божията Евхаристия, бидейки

основен предвъзвестител на Неговото Царство.

Не сме далеч от истината, когато, бидейки християни, се връщаме към религията на заповедите и на правилата, на психологията и на статистиката, която е неспособна да се надява и да се радва на слизането на Бога в ада на сърцето, именно там, където по невидим и безшумен начин се осмислят най-великите събития и настъпват най-великите удивления. Християнското откровение ни учи, че никой не е достоен да участва в тайната на абсолютния кеносис на Христос без смиреномъдрие и смирение, които умъртвяват гордостта и лукавството, лицемерието и фарисейството: страсти, които изгонват Бога от човека и отчуждават човека от Бога. В крайна сметка, чрез кеносиса ние сме призвани да участваме в кеносиса на Христос, т. е. „да се не надяваме на себе си, а на Бога" (2 Кор. 1:9) и да разберем спасителната дълбочина на отчаянието от самите нас, запазвайки трезвено „най-мъдрото сърце в неговата надежда" .

Бог снизхожда в онова сърце, където има искрица невинност и детска непорочност, като прави по-дълбоко смирението и поддържа покаянието на сърцето, проявявани чрез безкрайното и горящо милосърдие за всички и за всичко, защото "в милосърдието към ближния се крие Божията милост" . Църквата не е в "колониите, а в хората" , а спасението на хората "е в тяхната воля, т.е. в любовта, милосърдието, великодушието, прощката, - неща, които конституират "начина на спасението, който Господ ни е дарувал" .

Нашето спасение е свързано не с величината на нашата добродетел, а с осъзнаването на истината. Именно самата чаша на Евхаристията, където е Христос и животът в Него, убеждава вярващите да не поставят истината над или извън Христос, както и живота над или извън истината, както тя се познава като наша свършена свобода във величественото свързване и страшно причастяване с Христос, което се разбира като окончателното благо и окончателната цел на човека . Следователно, първостепенно значение за участието в животворящото Причастие има не доброто и начина, по който го извършваме, а непоносимият копнеж на сърцето, което остава будно и очакващо, ранено от непрестанната любов към своя Господ, свята любов, действително ненаситна, която прави възможно, но и постоянно честото и редовно божествено Причастие.

Божественото Причастие е неизчерпаемият кеносис на Бога спрямо човека, възвишено откровено действие, което се свързва не с нравствеността на човека, а с чудото на любовта и на ероса, както отците наричат силната любов. Това е най-възвишеното събитие в икономията на евхаристийната Литургия, връх на любящото движение на Бога към човека, на любящото движение на човека към Бога, едновременното движение, което има за свое начало едната, безстрастна и божествена любов.

Причастяването с тайните Христови свидетелства за любовна, т.е. лична среща: първо Христос е безумно влюбен в нас, за да може ние достойно да бъдем влюбени в Него. Това, което действително просветлява лицето на верните, е освобождаването на божествената любов от нейните злоупотреби, или свободното преобразяване на любовта към греха в любов към Христос и всъщност това е покаянието като връщане от позора на греха към красотата на любовта: с една дума, завръщането от дявола в Бога. В божественото Причастие виждаме прегръдката на любовта, която снизхожда, и любовта, която възхожда, завършека на взаимния любовен копнеж между Христос и

вярващия. Това, което тук се изисква и си заслужава да повторим, е пълното и със сълзи усещане за нашето недостойнство, което по благодат ни удостоява "да бъдем достойни за Бога, да участваме всеки ден в божествените тайни. Защото, който е недостоеен да се причастява всеки ден, (такъв) ще бъде и за един път в годината". Във всеки случай, парадоксалното е защо този, който е достоен да се причастява с тайните Христови веднъж или четири пъти в годината, не е достоен и всеки ден от годината.

+++

Божествената Евхаристия е мястото и начинът на осъществяването на едната единствена любов, която Христос възплъщава. Евхаристийната любов към Господа преминава през любовта към Неговите братя с цел нейното възпълване и пълно откриване. Само тогава любовта не се разпада в някаква форма на високомерие или емоционализъм, не се превръща в някакво абстрактно понятие или неопределено съчувствие, това, което днес на философски език наричаме "хуманизъм". Евангелието говори не за любов към човека, а към ближния, а ближният е реален и носи име. Любовта принадлежи към същността на личностното съществуване; тя действително свързва личностите помежду им в свършено единство, така че в действителност има една единствена любов и всяко нейно отделяне или разделение на някаква различна божествена или човешка любов прави несвършена християнската вяра и следователно осакатява християнския живот.

Всичко е в Любовта, защото Бог е любов (срв. 1 Йоан. 4:7-21), както я открил Христос, Истината, Пътят към Любовта и Животът. Призивът на християнинът е „с истинска любов да растем по всичко в Оногова, Който е глава, - Христос

" (Еф. 4:15). Централното литургично увещание към верните, които вървят към сърцевината на тайнството на Евхаристията, е "

да възлюбим един другия, та в единомислие да изповядаме

". Живата вяра не просто предполага и води до любовта, а е самата любов, а любовта е самата вяра. Това е превъзходната динамиката на евхаристийното общение (= Причастие), където единият не е до или близо до другия, а единият е в другия и всички заедно в Единия, принасящия и принасяния и раздавания Господ, техен Спасител. В Божествената Литургия "се учим да обичаме. Тя не е струпване на множество, а взаимно проникване на обичащи се личности. Всички се намират във всички". Вече не съществува индивидуалното аз, а църковното "ние". След Христос и неговата Литургия вече никой не е сам, никой не греши и не се спасява сам.

Любовта предшества и следва божествената Евхаристия. Тя господства именно там, където е постигнато единодушието и единомислието на верните, харизми, които премахват изолацията и отчаянието - явления на една обширна анти-социалност на т. нар. социален живот. Църквата е събранието на изгнаниците в опустелия свят. До своето окончателно оцърковяване следгреховният свят ще бъде свят на разделение и противопоставяния дори в пространството на религиите, където човекът е изложен изцяло и незащитен пред насилието и варваризма, пред враждебността и анти-социалността и най-вече на политическите идеи и идеологии, на тяхната нищета и заблуди. За онези, които се борят да не загубят сърцето си в пламенната грижа за другия, единственото, което остава, е само любовта в нейното функциониране в

Любов и Евхаристия

Написано от Протопр. Михаил Кардамакис
Четвъртък, 16 Януари 2014 22:22

Христос и в Църквата Му, където се осъществява органичното единство на верните, подобно на това на човешкото тяло.

Следва продължение...

Превод от гръцки:

Константин Константинов{comments off}